

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla a dr. Milcsarek László ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **felperes neve** (felperes címe) felperesnek - a meghatalmazott Dr. Horváth Sándor Ügyvédi Iroda végelszámolójaként eljáró dr. Vancsa Mária ügyvéd (ügyvéd címe) által képviselt **alperes neve** (alperes címe) alperes ellen váltókövetelés érvényesítése iránt a Tolna Megyei Bíróság előtt 16.P.20.409/2008. ügyszám alatt folyamatban volt perében a 2008. június 25-én kelt, 3. sorszámú ítélet ellen az alperes részéről 5. sorszámon benyújtott fellebbezés folytán a mai napon megtartott tárgyaláson meghozta az alábbi

Ítéletet:

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a megállapított résztőke összegek után az alperes által fizetendő késedelmi kamat mértéke 6% (hat százalék).

Kötelezi az alperest arra, hogy az állam javára fizessen meg az APEH Dél-dunántúli Regionális Igazgatósága felhívására 900.000,- (kilencszázezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Kötelezi az alperest arra, hogy 15 (tizenöt) nap alatt fizessen meg a felperesnek 300.000,- (háromszázezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

Indokolás

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy váltókövetelésből eredően tizenöt nap alatt fizessen meg a felperesnek 19.991.089,- forintot, és ebből az összegből 12.000.000,- forint után 2007. október 31. napjától, 4.000.000,- forint

után 2007. november 16. napjától, 3.991.089,- forint után pedig 2007. december 16. napjától a kifizetésig járó törvényes késedelmi kamatot, amely utóbbi rendelkezésre nézve az ítélet indokolást nem tartalmazott. Kötelezte továbbá 1.500.000,- forint, a felperes által lerótt eljárási illeték, valamint ügyvédi munkadíj mint elsőfokú perköltség megfizetésére a felperes javára.

Az elsőfokú bíróság indokolásában rámutatott arra, hogy a felek közötti üzletrész-adásvételi szerződéssel összefüggően az alperesi vevőt a felperesi eladó javára terhelő 19.991.089,- forint vételártartozás biztosítására az adásvételi szerződés szerint az alperesi vevő által aláírt három darab saját váltó minden kelléke és alakiséga tekintetében megfelel a váltójog szabályainak, ezért az alapjogviszony e perben nem vizsgálható, a váltóval megtestesített követelés fennállta kétségbe nem vonható.

Az ítélet ellen az alperes fellebbezett, és abban az elsőfokú bíróság ítéletének megváltoztatását, a kereset elutasítását, valamint a felperesnek az alperesi perköltségekben történő marasztalását kérte a másodfokú bíróságtól. Fellebbezése indokai körében arra hivatkozott, hogy az elsőfokú bíróság az ítélezési gyakorlatot sértő módon állapította meg azt, hogy a váltóval megtestesített követelés fennállta kétségbe nem vonható, valamint hogy az alapjogviszony a váltóperben nem vizsgálható, hiszen az alapjogviszonyból származó kifogásokat az alperes érvényesítheti, amit illetően hivatkozott az alperes a bírói gyakorlatra is. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság hiányosan állapította meg a tényállást, amikor nem tárta fel az alapjogviszony keletkezésének körülményeit, amelyek ugyanakkor a váltójogviszony létrejöttének is közvetlen előzményei, és így azt támasztják alá, hogy az alperest nem terheli a keresettel érvényesített fizetési kötelezettség.

A felperes 6. sorszámú fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperesnek a másodfokú perköltségben történő marasztalását kérte a másodfokú bíróságtól. Álláspontja szerint a váltó - amennyiben alakilag és tartalmilag hiánytalan, mint a perbeli esetben is - feltétlen fizetési kötelezettséget keletkeztet, ezáltal a mögöttes jogügylet nem vizsgálható. Utalt továbbá arra, hogy az alperes a mögöttes jogügyletet nem támadta meg, az üzletrész-adásvétel érvénytelenségére nem hivatkozott.

Az alperesi fellebbezés érdemét tekintve az alábbiak szerint *alaptalan*.

A másodfokú bíróság álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, döntése mind ténybeli, mind pedig jogi indokait tekintve nagyjából helytálló, ezért azt a másodfokú bíróság a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (Pp.) 253. §-a alapján helybenhagyta.

Mellőzi ugyanakkor az elsőfokú bíróság indokolásából az alperesi fellebbezésben kifogásolt, az ítélet harmadik oldalának első és harmadik bekezdéseiben szereplő két megállapítást, amelyek szerint „a váltóval megtestesített követelés fennállta

kétségbe nem vonható", illetőleg „az alapjogviszony pedig ebben a perben nem is vizsgálható egyebekben”.

Az irányadó bírói gyakorlat (pl. BH2003.464; BDT2002.679) szerint ugyanis, ha a váltóhitelező a váltó kiállítása alapjául szolgáló szerződést kötő fél, a váltójogi szabályok közzétételéről szóló 1/1965. (I. 24.) IM rendeletnek (Vár.) 17. §-a értelmében az alapügyletből eredő kifogások a váltóperben is érvényesíthetők.

Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a váltóadósság függetlenedik az alapügylettől, a váltóban foglalt kötelezettség absztrakt, a váltóadós a váltójogviszony és nem a jogcímes ügylet alapján tartozik helytállni. Tévedett azonban, amikor általában és elvileg jelentette ki azt, hogy az alapjogviszony a váltóperben nem vizsgálható, mivel nem vette figyelembe, hogy a perbeli esetben a váltóhitelező az alapügylet vételárjogosultjával megegyezik.

A Vár. 17. §-a ugyanis csak azokat a kifogásokat tiltja, amelyek a váltóadósnak a kibocsátóval vagy valamelyik előbbi váltóbirtokossal szemben fennálló személyes viszonyán alapulnak. Az alperes a váltó kiállítója (a váltó főadója), tehát nem kibocsátó (megtérítési váltóadós), előző váltóbirtokos pedig a váltó forgatásának hiányában nincsen, ezért az alperesnek az alapügyletből eredő kifogásai vizsgálata előtt a bíróság elvi éllel nem zárkozhat el.

A Vár. 17. §-a szerint ugyanakkor váltóadósnak kell bizonyítania, hogy a váltóért nem kapott ellenértéket, illetőleg hogy az alapjogviszony érvénytelen vagy megszűnt, esetleg hogy váltójogi szempontból is beszámításra alkalmas követelése van, amelynek beszámításával a váltóból eredő követelés megszűnt (BH1997.542; BDT2003.803).

A per adataiból azonban az állapítható meg, hogy az alperes az alapjogviszony tekintetében nem élt sem megtámadással, sem anyagi jogi kifogással. A szerződés megkötésének a körülményeire vonatkozó alperesi előadás - a konkrétumokat nélkülözve az általánosság szintjén mozgott -, amely szerint a felperes gazdasági erőfölényével visszaélve érte el a váltó kiállítását az alperesnél, sem az alapjogviszony megtámadásának, sem anyagi jogi kifogásnak nem tekinthető a másodfokú bíróság álláspontja szerint.

Továbbá egyetért a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróságnak azzal a megállapításával, hogy a hivatkozott tanúbizonyítás azért is szükségtelen, mert a kihallgatni kért tanú a felperes jogi képviselője, ekként nyilatkozata a fél nyilatkozatának minősülne csupán. Tekintettel arra is, hogy az alperes a váltó alaki és tartalmi kellékeit önmagukban nem vitatta, helyes volt az elsőfokú bíróság döntése, hogy az alperes bizonyítási indítványát elutasította, ugyanis bármilyen értékelhető tényelőadás híján a bizonyítási indítvány nem biztatott azzal, hogy sikeressége esetén az alapjogviszony keretében olyan megállapításra juthat a bíróság, amelyet e körben értékelnie kell.

Helyes tehát érdemben az elsőfokú bíróság döntése, és a másodfokú bíróság csupán a fent ismertetett megállapításait mellőzte az ítélet indokolásából.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében ugyanakkor nem határozta meg a késedelmi kamat mértékét, hiszen csupán „törvényes késedelmi kamat”-ról rendelkezett, és az indokolásban sem szerepeltette azt, hogy ez alatt milyen mértékű kamat értendő.

Ezért, miután „törvényes késedelmi kamat” alatt általában Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (Ptk.) 301-301/A. §-ai szerinti kamat értendő, a másodfokú bíróság e körben a következők szerint szükségesnek tartotta pontosítani az elsőfokú bíróság ítéletét.

A Vár. idegen váltóra vonatkozó, azonban a 77. § alapján a saját váltóra is alkalmazandó 48. §-ának (1) bekezdése szerint a váltóbirtokos attól, aki ellen megtérítési igényét érvényesíti, - a (saját) váltó összege mellett - követelheti az esedékességtől számított hat százalékos kamatot, valamint a váltó összege után számított három ezrelékes váltódíjat. Utóbbira nézve nem volt felperesi kérelem, az irányadó bírói gyakorlat szerint (pl. BH1993.514.II) pedig a váltóból eredő követelésekkel kapcsolatosan érvényesíthető késedelmi kamat mértéke a 6%-ot nem haladhatja meg.

Mindezekre tekintettel szükséges volt az elsőfokú bíróság ítéletének a rendelkező részben foglaltak szerinti pontosítása.

Az alperes tehát érdemében sikertelenül fellebbezett, ezért a Pp. 78. §-ának (1) bekezdése szerint saját költségei - így a személyes illetékfeljegyzési joga folytán le nem rótt 900.000,- forint fellebbezési eljárási illeték - mellett viselni tartozik a felperes másodfokú perköltségét is, amelyet a másodfokú bíróság 300.000,- forintban határozott meg.

A megfizetendő fellebbezési eljárási illeték mértékét a másodfokú bíróság az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 39. §-ának (1), valamint 46. §-ának (1) bekezdése alapján, az ügyvédi munkadíjban álló másodfokú perköltség mértékét pedig a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet (IMr.) 3. § (2) bekezdésének b) pontja, valamint az IMr. 3. §-ának (5)-(6) bekezdései alapján határozta meg.

Pécs, 2008. augusztus 22.

Dr. Juhász László s.k. a tanács elnöke, Dr. Fekete Bálint s.k. előadó bíró, Dr. Zóka Ferenc s.k. bíró